

SEMINARIUM VARADIENSIS

Anul VII
Numărul
30 (56)
DECEMBRIE
2010

Realizat de Seminarul Teologic Greco-Catolic „Sfinții Vasile, Grigore și Ioan”, Oradea

SĂ NE RUGĂM BINE... (II)

în Postul Crăciunului

6. Roagă-te așa cum dorești

„Dorința ta este rugăciunea ta”, spunea sfântul Augustin. Când te rogi lui Dumnezeu îi prezinți nu doar ceea ce ești, ci și ceea ce dorești. Fie că repeți o rugăciune pe care ai învățat-o, fie că te rogi în mod spontan, Dumnezeu te privește; aceea este dorința și dragostea pe care tu o manifesti.

Spui adesea ca te reculegi cu dificultate, ai impresia în repetate rânduri că nu te regăsești, că mintea ta zboară în toate direcțiile. Pentru a avea o rugăciune „reușită” te poți servi de o icoană, de un verset biblic, de o melodie, sau de numele lui Isus pe care-l repeți cu încredere.

Tu trebuie să vezi ce te ajută în rugăciune și care îți este dorința! Poate vrei să faci mai multe, sau poate că-l vezi pe Dumnezeu un individ complicat și pretențios pe care vrei să-l mulțumești sau să-l impresionezi. Rugăciunea este de o simplitate uimitoare, este privirea îndreptată cu dragoste spre Dumnezeu, este dorința de a fi în prezența Lui.

7. Roagă-te cu trupul

Trupul tău poate să-ți fie un aliat care te susține în rugăciune; hrănește-l bine și dă-i odihna de care are nevoie. Un călugăr spunea că „a ști să te rogi înseamnă a te așeza bine”.

Stând șezut, cu coloana vertebrală dreaptă, ne rugăm mai bine. O postură bine așezată te va ajuta să te reculegi mai bine și să simți prezența lui Dumnezeu.

Dacă, în tradiția bizantină, poziția așezat exprimă în mod special atenția, ascultarea și meditația, poziția îngenunchat exprimă implorarea, convertirea, și adorația. De asemenea este importantă și poziția mâinilor, împreunate sau ridicate, la fel și statul în picioare. Pentru orice creștin, statul în picioare în timpul rugăciunii semnifică faptul că el este deja înviat în Hristos.

Fiecare trebuie să-și găsească postura care-i convine mai mult în timpul rugăciunii... Și dacă adormi în timp ce te rogi nu te scandaliza: „Căci cei iubiți de El sunt săturați ca-n somn” (Ps 126, 2).

8. Roagă-te cu Biblia

Creștinul nu se roagă niciodată în zadar; el răspunde cuvântului lui Dumnezeu pe care-l citește și-l ascultă, îl meditează și-l contemplă, individual sau în grup. Tradiția creștină vorbește de patru nivele în rugăciune: lectura

spirituală, meditația, rugăciunea și contemplarea. Căutăm citind, și găsim meditând; batem rugându-ne și intrăm contemplând. Metoda este simplă: te reculegi timp de câteva minute, apoi citești un verset sau o pericopă din Evanghelie, apoi meditezi și aprofundezi ceea ce citești.

9. Roagă-te cu Liturgia

Un prieten îmi spunea zilele trecute: „Eu mă rog la mine acasă, nu am nevoie să merg la biserică”. Este adevărat că nu este obligatoriu să fim într-o biserică pentru a ne ruga, deoarece inima este sanctuarul rugăciunii. Starețul Siluan scria că „pentru acela care se roagă, întreaga lume devine biserică”. Însă Domnul ne dorește prezenți și la participările liturgice.

Liturgia și rugăciunea personală nu se opun una alteia, și se întrepătrund la fel cum drojdia se contopește cu aluatul. Liturgia și sacramentele au fost întotdeauna considerate ca fiind locuri privilegiate ale întâlnirii cu Hristos cel Înviat. Prin riturile, cuvintele și gesturile sale, prin muzica și cântecele ei liturgia ne învață să ne rugăm și ne propune o experiență dătătoare de viață: întâlnirea Celui Înviat care ne conduce spre Tatăl și ni-l dăruiește pe Spiritul Sfânt.

Diferitele forme de rugăciune comunitară precum Sfânta Liturghie, orele canonice, rozarul sau binecuvântările euharistice nu fac altceva decât să irige rugăciunea personală.

10. Roagă-te în liniște

Liniștea despre care vorbim aici este mai degrabă cea interioară, decât cea exterioară. Putem la fel de bine să „gustăm” această liniște în tramvai la o oră de vârf, sau invadați de zgomote interioare într-o mănăstire îndepărtată.

Liniștea este pentru rugăciune, la fel cum este apa pentru pești, adică un spațiu vital. Ea ne trezește inima și ne așează în prezența misterului lui Dumnezeu. Această liniște o putem descoperi în rugăciunea contemplativă. Scopul este întotdeauna același: unirea cu Dumnezeu aflat în centrul sufletului nostru. „Tu însă, când te rogi, intră în camera ta și, închizând ușa, roagă-te Tatălui tău, Care este în ascuns, și Tatăl tău, Care vede în ascuns, îți va răsplăti ție” (Mt 6, 6).

Pr. Antoniu CHIFOR,
rector

MOȘ CRĂCIUN vs ISUS

În fiecare an, în pragul sărbătorilor de iarnă simt o urmă de tristețe la gândul că personajul „Moș Crăciun” devine protagonistul Crăciunului. Pruncul Isus pare a fi uitat în ieslea Sa sărăcăcioasă, în timp ce „Moșu” acaparează sufletele copiilor. Așa stau lucrurile în societatea noastră consumistă.

Este mai profitabil să promovezi un „Moș Crăciun” generos decât un Prunc născut într-o peșteră mizeră. Imaginea Pruncului te inspiră la simplitate, smerenie, pe când imaginea „Moșului” te face să dai buzna în magazine pentru a cheltui sume importante pentru cadourile pe care le aduce „Moșu”.

În urmă cu aproximativ trei ani am primit un e-mail care m-a făcut să realizez care este valoarea adevărată a Crăciunului. Îl voi reda în cele ce urmează, cu speranța că acest mesaj va încolți în inimile dumneavoastră. Fie ca în ziua de 25 decembrie să-L sărbătorim pe Dumnezeu întrupat în persoana pruncului Isus.

„Când sărbătoarea devine mai importantă decât Sărbătoritul

Se spune că...

Moș Crăciun locuiește la Polul Nord,

Isus este peste tot.

Moș Crăciun vine o dată pe an,

Isus este cu noi zilnic.

Moș Crăciun îți aduce câteva daruri,

Isus are grijă de tot ce ai nevoie.

Moș Crăciun intră pe horn neinvitat,

Isus bate la ușa inimii tale.

Moș Crăciun te lasă să stai pe genunchii lui
câteva clipe,

Isus te ține toată viața în brațele Lui.

Moș Crăciun te întreabă: „Cum te cheamă ?”

Isus te cunoaște, îți știe nu doar numele ci și

**adresa, îți cunoaște trecutul și viitorul: îți știe
chiar și numărul firelor de păr.**

Moș Crăciun are clopoței,

Isus are o inimă plină de dragoste.

Moș Crăciun stârnește doar hohote de râs,

Isus vindecă, mângâie și alină.

Moș Crăciun spune: „Nu plânge copile !”

**Isus spune: „Pune-ți asupra Mea toate grijile
voastre și Eu vă voi purta de grijă”.**

Moș Crăciun vine cu jucării,

**Isus a venit să ne aducă mântuire și viață
veșnică.**

Moș Crăciun pune darurile sub pom,

**Isus a venit ca cel mai prețios dar pentru noi și
a murit pe Cruce.**

**E clar ca Isus și Moș Crăciun nu se pot
compara !**

***Să nu uităm ce sărbătorim de Crăciun!
Isus, Dumnezeu, venit în trup de om!”***

Horia BURSAȘ,
ANUL -II-

COMEMORARE LA RĂDEȘTI

În data de 5 decembrie 2010 în localitatea Rădești, județul Alba a avut loc comemorarea a 90 de ani de la trecerea în veșnicie a Episcopului Demetriu Radu. Evenimentul a început cu o procesiune la care a participat Preasfințitul Virgil Bercea, un grup de 13 preoți, comunitatea Seminarului orădean precum și un mare alai de credincioși. Această procesiune a pornit de la casa părintească a Episcopului Demetriu Radu și a avut ca destinație Căminul Cultural, locul unde s-a celebrat Liturghia Arhierescă.

Chiar dacă Sfânta Liturghie s-a desfășurat într-un cadru improvizat, ea nu a fost lipsită de fast. Preasfințitul Virgil în cuvântarea Sa a evocat figura destoinicului Episcop Demetriu. Pornind de la fragmentul evanghelic al femeii gârbove (Luca 13, 10-17), care reprezintă umanitatea încovoiată sub jugul păcatului, dânsul l-a propus pe Episcopul Demetriu ca exemplu de aleasă demnitate. El a fost păstor al Eparhiei Lugojului (1897 - 1903), iar apoi a fost Episcop al Eparhiei de Oradea Mare (1903 - 1920). Episcopul Demetriu Radu a fost un mare și luminat cărturar și patriot, participant la Marea Unire și senator ales pe viață în Parlamentul României. A fost asasinat la 8 decembrie 1920, într-un atentat ce a avut loc în Senatul României. În încheierea celebrării liturgice au luat cuvântul protopopul Paul Turcu, dar și preotul paroh al comunității din Rădești, Adrian Bișboacă.

Programul s-a încheiat cu un parastas celebrat pentru odihna sufletului Episcopului Demetriu. Acest parastas a avut loc chiar în biserica ctitorită de dânsul în anul 1910, dar actualmente deținută de Biserica Ortodoxă. Acest lăcaș de cult este de o frumusețe impresionantă.

Redăm mai jos ceea ce scria presa vremii despre biserica ctitorită de Episcopul Demetriu: „Ziua de 17 iulie 1910 a fost pentru locuitorii români ai satelor Tâmpăhaza și Uifalău, (între timp aceste două sate s-au unit într-unul singur care amintește de numele Episcopului Demetriu Radu - Rădești) de pe mănoasa vale a Murășului, o zi de mare sărbătoare, un praznic luminat, cum rar se întâmplă poporului nostru să aibă.

După așteptarea îndelungată de mai bine de trei ani, după muncă și osteneală multă, ajuns'au ei, din mila Domnului, să vadă ivindu-se zorile acelei mult dorite zile. Da, căci împlinitus'a acum vechia lor dorință și întrupat este visul de aur cu care s'au scoborât în umbra recelui mormânt atâta părinți și frați ai lor! Ajuns'au ei și mulțimea de popor, care a alergat acolo din satele vecine și dintraltele mai îndepărtate, să vadă și să admire, falnic strălucind în bogăție și splendoare, pe frumoasa "Luncă", care desparte cele două sate, noua

biserică pompoasă, măreață, împodobită ca o mireasă gata de nuntă și ridicându'se ca un semn al unirii în sfânta credință și în dragostea păcii, precum una sunt după sânge și după limbă locuitorii acestor mici dar fericite sate, ca o puternică dovadă a recunoștinței față de locul nașterii și ca un prinos al dragostei de fiu. Este biserica Sfintei Uniri zidită din temelie, împodobită și înzăstrată cu o dărnicie vrednică de un Arhiepiscop dăruit de Dumnezeu cu o inimă mare și cu bogăția care îi dă mâna să ridice astfel de zidiri monumentale, cu toată cheltuiala Prea Sfinției Sale Dr. Demetriu Radu, episcopul român unit de Oradea Mare, născut în comuna Uifalău,

ca să fie loc de jertfă și de închinăciune poporului din aceste două veacuri într'o mică biserică de lemn, și ca loc de odihnă până la mărit învierea osâmintelor iubitului său părinte, căruia nu i-a fost dat să-și vadă împlinită cea mai fierbinte dorință a vieții sale, zidirea acestei biserici, precum și celorlalți membri ai familiei când, urmând soarta de obște a neamului omenesc, chemați vor fi și ei la liniștea mormântului".

Concluzia acestei zile poate fi exprimată cel mai bine prin cuvintele Papei Benedict al XIV-lea, citat de către Preasfințitul Virgil: „cine nu are memorie nu are viitor”. Evenimentul de la Rădești s-a vrut a fi un apel la memorie, o întoarcere la modelul predecesorilor noștrii, pentru ca ținând cont de exemplul lor să putem construi un viitor luminos Bisericii Greco-Catolice.

REDACTIA

EVENIMENT

Data de 6 decembrie este întotdeauna una foarte importantă pentru noi, seminariștii români-uniți din Oradea, asta deoarece este deja o tradiție ca în această dată, cu ocazia sărbătorii sfântului ierarh Nicolae, să se confere treptele minore, lectoratul respectiv ipodiaconatul, studenților din anul III, respectiv celor din anul IV.

Este un moment de răscruce pentru fiecare dintre noi, cei opt studenți a-i anului III, deoarece odată cu această hirotiesire întru lectori am primit o însărcinare concretă și punctuală în rândul servitorilor lui Dumnezeu, slujire care este un prim pas către accesarea la Taina Preoției.

În întâia Epistolă către Corinteni capitolul 12 versetele 5-7 sfântul Pavel vorbește de *felurite slujiri și felurite lucrări* care există în Biserică prin revărsarea *Spiritului spre folos*. Una dintre aceste slujiri este și aceea întru care am fost rânduiți și noi. Serviciul concret al lectorului constă în asigurarea serviciului la strană. Oare de ce este nevoie pentru acest lucru de o însărcinare specială? În iconomia lui, Dumnezeu alege slujitori pe care îi cheamă pe nume spre a-L servi. Astfel prin hirotiesire, serviciul liturgic pe care îl îndeplinesc lectorii nu mai este o simplă uzuanță umană funcțională, ci își are izvorul în lucrarea Spiritului Sfânt. Lectorul delegat și, practic, scos din rândul laicilor, este deasemenea și semnul vizibil al sacralității actului de preamărire, prin cânt și lecturarea Cuvântului, pe care Poporul lui Dumnezeu îl realizează de fiecare dată când se roagă într-o adunare liturgică. De aceea misiunea

noastră nu este una simplă. Dincolo de dimensiunea sacrală a actului de a cânta sau a citi Cuvântul, acesta are și un rol estetic, acela de a predispune omul spre frumos. Omul ajunge să-l cunoască pe Dumnezeu prin frumos. Pentru aceasta ne-am pregătit asiduu de-a lungul primilor trei ani petrecuți în Seminar.

Orice slujire pornește de la rugăciune, deci încercăm ca și slujirea noastră să fie însoțită de rugăciunea cotidiană.

Momentele de dinaintea primirii hirotiesiei

au fost pline de emoții. Ceremonia, s-a desfășurat înainte de începerea Sfintei Liturghii. Un prim moment au fost cele trei metanii, care sunt simbolul smereniei și al supunerii dar mai ales al ascultării pe care o datorăm lui Dumnezeu, episcopului și superiorilor. După aceasta a urmat tunderea simbolică a fiecăruia dintre noi, semn al despuierii de noi înșine. Un al treilea moment a constat în rugăciunea de hirotiesire. Totul a culminat cu înveșmântarea și deasemenea cu citirea simbolică, de către fiecare dintre noi, a unui pasaj din Apostol.

Pe lângă hirotiesirea lectorilor, a avut loc și hirotiesirea întru ipodiaconat a colegilor din anul IV, dar și hirotonia întru diaconat a foștilor seminariști Gheorghe Cioară și Traian Tămaș.

Mulțumim lui Dumnezeu pentru harul de care ne-a învrednicit. Cu această ocazie aș dori să mulțumesc în numele colegilor, Preasfinției Sale Virgil și superiorilor noștri care, cu grijă părintească ne îndrumă în itinerarul nostru formativ.

Mirel DEMIAN,
ANUL -III-

ADULTERUL (II)

Unii spun că renunță la fidelitate, deoarece asta este natura lor, acest lucru confirmându-le puterea de seducție și libertatea. Ieșirile în spațiul extraconjugal, „turismul” adulterului au încetat să mai fie privite ca fiind o ocupație exclusiv masculină. Femeile au început și ele să „înșele” din ce în ce mai mult, cu din ce în ce mai puține probleme de conștiință.

Femeile, au incitat și au scandalizat mentalități. Sunt femei care au renunțat la rușine, dar și la cruzime, femei care uneori sunt îndrăgostite, alteori nu, însă în toate cazurile sunt gurmande, se bucură de plăcere acolo unde o găsesc, fără urmele amare ale vinovăției.

Apoi, revin acasă, unde le așteaptă partenerii lor stabili. Altfel spus, ele înșală ca bărbații. Cu naturalețe, fără remușcări, ca și cum asta ar fi cea de-a doua lor natură.

Dacă așa stau lucrurile, de ce societatea continuă să confere grade de gravitate diferențiate pe genuri (sexe)? De ce adulterul unei femei este o infracțiune mai gravă decât cel al unui bărbat? Dacă înainte, pe când bărbatul era cel care colinda lumea, cel care avea legături strânse pe planul exterior caminului familial, azi, situația s-a schimbat radical. Femeile muncesc, ies la fel de mult, interacționează cu tot atâtea străini, așadar tentația este la fel de mare și pentru ele. Probabil sunt puțini cei aflați la adăpost de gustul periculos, dar dulce al aventurii extraconjugale. Cu toate acestea, deși supuse aceluiași gen de presiuni, degetul întins acuzator, cuvintele jignitoare sunt mult mai aspre în cazul femeilor decât în al bărbaților.

O explicație constă în faptul că atât bărbații, cât și femeile cred că, atunci când o femeie înșală este neapărat îndrăgostită de amant. Așadar, nu este numai un capriciu al trupului, ci și o dorință a inimii. Or, inima este un spațiu pe care l-am dori păstrat pur, imaculat. Adulterul feminin, de-a lungul istoriei a avut o gravitate deosebită. Întreaga familie era dezonorată pentru totdeauna, purtând veșnic stigmatul rușinii. Codul lui Napoleon prevedea chiar pedeapsa cu închisoarea pentru adulterine. Există teama de graviditate, de conceperea unui copil „bastard” în afara granițelor casniciei trasate de societate și de biserică. Azi, chiar dacă a apărut pilula de a doua zi, iar avortul a fost legalizat, memoria colectivă nu poate fi ștearsă. Reprezentările asupra celor două modele de conduită, cel masculin și cel feminin, sunt greu de îndepărtat din mentalități. Sexualitatea feminină este în continuare discutată în termeni de conjugal și de afectivitate. De exemplu, atunci când i se cere unei femei

să precizeze numărul de parteneri pe care i-a avut, ea nu va vorbi decât despre cei „importanți”, cei care „au contat”, în timp de bărbatul va declara numărul total al partenerelor de sex.

Existența acestei tendințe în randul femeilor actuale, active și atractive reflectă probleme tot atât de îngrijorătoare la nivelul societății în care trăim.

Mulți confundă iubirea cu plăcerea, dar nu înțeleg faptul că iubirea adevărată este altceva decât plăcerea. Iubirea adevărată este atunci când persoana de lângă tine îți împărtășește aceleași principii, emoții și trăiri. Iubirea adevărată înseamnă faptul ca celălalt

să fie împlinit prin prezența iubitului. În zilele noastre, datorită lipsei iubirii adevărate, ni se propune ca model iubirea trupească, adică o iubire bazată pe atingerea plăcerii. Asistăm la o adevărată dramă: oameni care caută iubirea prin prisma plăcerii. Cu alte cuvinte, „mă căsătoresc cu cineva doar dacă este bun la pat și îmi produce suficientă plăcere”. Dragostea patimașă trece, dar dragostea curată biruie timpul.

Despre adulter s-a spus că el modelează ceea ce pare prea excesiv în ordinea fidelității, pentru acei soți pe care o tinerețe prea zvăpăiată, sau cel puțin lăsată totdeauna pe seama unei fantezii capricioase, i-a pregătit prost pentru o credincioșie exactă. Se poate confunda libertatea cu spiritul libertin? Uneori, da, astfel apărând infidelitatea în cuplu. Apoi, problemele.

E prea puțin spus că te doare când partenerul de viață, pe care îl iubești și împreună cu care ai dat naștere unui copil îți trădează încrederea și... „calcă strâmb”. Este sufocant gândul că îl împarți cu altcineva și ai mare nevoie să-l știi numai al tău.

De ce unele persoane reușesc să treacă - mai greu sau mai ușor - peste această experiență care amenință unitatea familiei, iar altele pulverizează relația rapid ?

Unii se gândesc cum ar reacționa dacă ar fi într-adevăr puși în fața faptului împlinit. Multor femei, partenerul de viață le taie după căsătorie conexiunile sociale, nepermițându-le să mai aibă o viață independentă. Majoritatea femeilor continuă sa ierte.

Bărbatul nu se unește doar cu trupul femeii, ci și cu sufletul ei. Dacă acest suflet este pierdut pentru bărbat, el a pierdut cea mai prețioasă parte din femeia sa, am putea spune că a pierdut totul.

Elena BONETA,
ANUL -IV-
(va urma)

SIMȚUL UMORULUI ASTĂZI

Simțul umorului: o necesitate? Trecem printr-o perioadă dificilă pentru mulți dintre noi, o adevărată încercare a stăpânirii de sine. Criza economică care a împânzit întreaga planetă nu a rămas fără consecințe nefaste asupra ființei umane. Din ce în ce mai mult, stresul zilnic, grija zilei de mâine, șomajul și problemele se instalează încet în viața fiecăruia. Influența acestora se reflectă de cele mai multe ori în lipsa stării de optimism și veselie. Oamenii sunt mai sobri, nervoși sau chiar depresivi. Cum ar putea, în îngrijorarea care îi controlează din ce în ce mai mult, să mai facă loc relaxării, bucuriei și zâmbetelor?

Atunci când oamenii se lasă uneori duși de val și rîd de o întâmplare, îi putem vedea oprindu-se brusc, simțindu-se parcă vinovați. Ei cred că nu își pot permite să se simtă bine pentru că nu merită, fiind lipsiți de valoare atunci când nu au un venit care să le asigure „pâinea” zilnică. În plus, însuși cuvântul „distracție” este văzut nu ca „binedispunere”, ci ca o *distragere* de la adevăratele probleme asupra cărora ar trebui să se concentreze, ceea ce ar putea fi urmată de adevărate drame.

Nu trebuie să fii psiholog ca să îți dai seama de consecințele pozitive ale rîsului, în special în situațiile care solicită mult resursele fiecăruia. Acesta este un mecanism eficace, cu *efecte fiziologice* imediate: organismul produce endorfine, care având o structură chimică asemănătoare cu cea a morfinei, alină durerea, lucru care are ca și consecință stimularea sistemului imunitar; accelerarea respirației prin mișcările accentuate a musculaturii abdominale și mușchiului diafragm; un masaj intern care crește circulația viteza sanguină, având ca și efect mărirea concentrației de oxigen din sânge; sporirea rezistenței la oboseală, creându-se o stare generală de euforie. Știați că, 20 de secunde de rîs echivalează cu 3 minute de mers rapid?

Atitudinea destinsă, relaxantă apărută este un inamic puternic al stresului, anxietății, îngrijorării, nervozității și a stărilor depresive. Rîsul este un puternic medicament și în tratamentul hipertensiunii arteriale, al insomniilor, al cefaleelor, al epuizării, al lipsei de vitalitate, precum și al problemelor digestive.

Cercetătorii au descoperit faptul că rîsul încetinește procesul de îmbătrânire. Atunci când o persoană râde, ea poate observa multitudinea de mușchi care „lucrează” (cum „spune” și o reclamă). Puteți să vă priviți în oglindă și să vă atingeți burta. Hohotele de rîs sunt însoțite de mișcări ritmice ale diafragmei, ale mușchilor abdominali, toracali, de întinderea mușchilor feței, a gâtului și a spatelui. Se provoacă astfel un binemeritat masaj al viscerelor. Atunci când mușchii sunt antrenați, ei se mențin într-o formă de invidiat!

Când apare în relațiile dintre oameni, rîsul exprimă de obicei o formă de simpatie, înțelegere reciprocă, conflictele fiind atenuate. Acestea toate sunt

atât de necesare unei bune conviețuirii!

Ironia: un mod de supraviețuire? De cele mai multe ori rîsul este vesel, voios. Râdem la o glumă, la un banc, la o neînțelegere, la o nepotrivire. Dar, uneori, rîsul poate fi răutăcios, sarcastic, ironic. Ce este ironia și de ce unele persoane apelează la ea?

Conform definiției din dicționar, ironia este o vorbă, o frază, o expresie, o afirmație care conține o ușoară batjocură la adresa cuiva sau a ceva, folosind de obicei semnificații opuse sensului lor obișnuit. Așa cum spunea și John Locke, ironia este felul cel mai rafinat de a expune defectele altora.

Umorul și ironia / *păcăleala* se manifestă acolo unde există *inteligentă*. Ironia și *păcăleala* sunt doi termeni similari. Chiar se poate spune că *păcăleala* este de fapt ironia pusă în aplicare. *Păcăleala* stârnește rîsul, însă ironia nu întotdeauna. Aceasta din urmă conține o umbră de malițiozitate, este ca o mușcătură, deoarece pune în evidență în mod direct un defect al celui ironizat, în timp ce *păcăleala* lasă altora să tragă concluzia acestui defect, uneori neintenționând nici măcar atât.

Ironicul are nevoie să se autoaprecieze prin contrast cu ceilalți. Din acest motiv, găsește „nod în papură” altora și pentru a se evidenția pe sine, pentru a părea simpatic și mai *bun*, jignește. Uneori ironia poate fi produsul unei invidii. A porecli, a spune povești despre o cunoștință comună are drept scop comutarea atenției dinspre defectele personale spre accentuarea defectelor celorlalți, care par „aparent” mai buni. De fapt, este vorba de o stimă de sine scăzută, persoana dorind să pară, prin contrast, mai valoroasă. Aparent, umorul este o manifestare a conștiinței de putere în societate; este o sfidare și o decizie de a înfrunta fără teamă.

Ironia reflectă un ascuțit spirit de observație, o fină sesizare a oricărei trăsături care depășește o anumită limită, un uimitor dar de caracterizare a acestei abateri prin porecla corespunzătoare. Ea atestă, pe de o parte conștiința a ceea ce ar trebui să fie omul cu tot indefinitul său, iar pe de altă parte intuiția celei mai ușoare modificări a ceea ce este considerat a fi normal.

Observarea defectelor umane reflectă, în același timp, înțelegerea neputințelor și a limitelor omenești. Totuși cu ironia nu este de glumit. Este incredibil cât de persistentă poate fi acțiunea ei retroactivă. În final, persoana care jignește, ironizează și folosește sarcasmul are de fapt mult de pierdut, deoarece ea însăși îi îndepărtează pe ceilalți, care evită să se deschidă în fața ei pentru a nu-i da motiv de noi „atacuri”.

Pe de altă parte, zâmbetul este simbolul deschiderii ființei umane spre ceilalți; dacă întâlnirea e o sărbătoare, așa cum afirmă Saint-Exupery, zâmbetul exprimă bucuria acestei sărbători.

Crina CREȚU,
Psiholog

IMPLICAȚIILE CONSUMULUI DE TUTUN (I)

Consumul de tutun este bine să fie prevenit în comunitate, în școală și în familie, pentru a-i limita efectele. Oamenii fumează de secole și probabil nu se vor lăsa degrabă de acest obicei. Fumează pentru că le place.

Nicotina are un efect paradoxal.

A). Pe de o parte:

1. Acționând pe vasele de sânge, în special pe cele mici (arteriole), ea este vasodilatatoare în zona creierului. Când se aprinde o țigară se produce un aport de nicotină, care îmbunătățește circulația cerebrală, motiv pentru care dispare oboseala, performanța intelectuală fiind mai bună. De aceea unii fumează atunci când depun efort intelectual. Acesta este motivul pentru care oamenii au început să fumeze, fumează și vor continua să o facă.

2. Nicotina este o substanță / drog ușor euforizantă, dând o stare de bine, ca și când am bea o anumită cantitate de alcool.

3. Înlătură foamea și oboseala, dând senzația de sporire a forței fizice, motiv pentru care oamenii mestecă tutun (au dinții galbeni), în special cei care realizează munci foarte grele, cum sunt cei din India care duc turiștii pe bicicletele care au coviltir. Similari lor sunt cei din America Latină care mestecă frunze de coca cam cu aceleași efecte.

4. Unii fumători se justifică prin afirmația că știu că vor muri curat și mai demn de infarct, față de ceilalți oameni care vor muri de Boala Alzheimer; aceasta deteriorează progresiv și grav creierul, implicând funcționarea sa, fapt ce îl face să aibă, privit la microscop, forma Brânzei Svaiter. Masa cerebrală este plină de zone goale, deoarece celulele de acolo au murit. Este dovedit faptul că cei care fumează mult, nu fac Boala Alzheimer, pentru că nu mai au când. Mecanismele de funcționare a creierului sunt foarte subtile.

5. În tot restul corpului, începând cu inima și terminând cu picioarele (mai ales), nicotina este foarte toxică, îngreunând circulația sângelui. De aici, gravele efecte negative, în sensul că are loc o circulație sanguină proastă, obstrucție la nivelul vaselor coronariene (care irigă inima), ducând la infarctul de miocard.

Ce este arteriopatia? Aceasta semnifică circulația deficitară la nivelul picioarelor, (sunt reci), cu apariția ulcerelor, și în final amputări.

Sigur că fiecare este liber să aleagă dacă să fumeze sau nu.

Reflectat în cifre, câteva realități impresionează, pentru că sunt scrise de oameni de știință, care au făcut cercetări în domeniu, timp foarte îndelungat. Înainte de primul război mondial, în 1900, erau medici care își încheiau cariera fără să vadă un cancer de plămâni. Pare incredibil, inimaginabil, atât era de rar cancerul bronhopulmonar în acea vreme.

Acum ce auzim? Se moare de cancer de plămâni, se moare de cancer de plămâni, se moare de cancer de plămâni etc. În general, poluarea, cu tot ceea ce reprezintă ea, este extremă, reprezentând un factor oncogen extraordinar. Însă este dovedit practic faptul că cei care fumează mor de cancer de plămâni de șapte ori mai frecvent decât cei care nu fumează. Este dovedit stastic prin milioane de cazuri în toată lumea că oriunde se fumează / ajunge fumul de țigară există șanse sporite de a face un cancer. De aceea, la fumători spre deosebire de nefumători, cancerul de buză, este mult mai frecvent. La fel cancerul de limbă, cancerul de laringe, cancerul bronhopulmonar.

La nivelul aparatului respirator există două feluri de cancer: bronșic și cel pulmonar. Din cauza cancerului bronșic care este foarte agresiv se poate muri la șase luni de la diagnostic. Cancerul pulmonar este mai puțin agresiv. Dacă dintre doi oameni care au fost diagnosticați cu cancer la nivelul aparatului respirator, într-o perioadă relativ apropiată unul moare mai repede, acela sigur suferea de cancer bronșic. Din cauza fumatului, cancerul bronșic este cel care apare din ce în ce mai frecvent. Este atât de ciudat ca și formă de tumoare; situații frecvente sunt: bărbat la 40 de ani, tractorist fumător, care nu dă nimic pe sănătatea sa, care tușește de trei – patru luni; la un moment dat tușește tot mai mult, având o hemoptizie (tuse cu sânge). La fiecare tușit iese sânge, care curge, și curge... omul merge eventual până la o apă / râu, se simte foarte rău și moare. În cincisprezece minute poate pierde până la doi litri și jumătate de sânge (sângele parcă este sprayat, deoarece iese cu presiune din gură, fiind amestecat cu aer, prin tuse), lumea crezând că a fost omorât. Cancerul bronșic este o tumoare urâtă, ulcerantă de mărimea unei nuci. În structura lui, el erodează un vas de sânge mare (o arteră pe care se fixează), a cărui perete se rupe.

Mulți dintre produșii de metabolism ai nicotinei și mai ales a celor peste 1380 (afirmații și descoperiri făcute de către medici) de substanțe potențial canceriene (adică posibil de a da cancer) provin din fumul de țigară. Dacă ați citi o carte veche de 40 de ani, ați vedea că specialiștii afirmau că există 20 de substanțe cu potențial cancerigen. Peste 10 ani, deja au scris despre 300. Multe dintre acestea sunt eliminate din organism nemodificate. O cale prin care se produce acest lucru este cea urinară, motiv pentru care este dovedit că cei care fumează fac de 12 ori mai frecvent cancer de vezică urinară (pentru că substanțele conținute în fumul de țigară se elimină prin urină). La fel, cancerul colo-rectal este mai frecvent la oamenii care fumează, pentru că elimină alte substanțe cancerigene prin materiile fecale.

drd. Alin CRETU,
Psiholog
(Va urma)

SLUJIRE PRIN CÂNTEC

„Cântați Domnului cântare nouă, laudă lui în adunarea celor cuvioși.”
(Ps 149, 1)

În cadrul Seminarului și al Colegiului Sfânta Familie coexistă două coruri care aduc prestigiu acestor instituții. Corul „L' Annunciazione”, este un cor mixt și este format din diferiți tineri care au legătură într-un fel sau altul cu Biserica, fiind implicați în diferite acțiuni pe care aceasta le organizează. Corul de băieți sau corul Seminarului Teologic se numește „Schola Cantorum” și este format integral din studenți teologi. Ambele coruri sunt conduse cu măiestrie de profesorul Radu Mureșan.

Deoarece perioada postului este una care anticipează primirea lui Hristos Mesia în lume, pe lângă pregătirea spirituală pentru această sărbătoare, cele două coruri fac pregătiri intense pentru a putea susține de-a lungul perioadei pre-natale o serie de concerte în diferite locații din țară. Este o muncă ce implică multă dăruire și e nevoie de timp și sacrificiu pentru a duce la bun sfârșit această „veste bună” dusă diferitelor comunități de credincioși.

Împreună cu profesorul Radu Mureșan am susținut deja o serie de concerte, începând cu concertul de colinde din satul Ciociaia, județul Bihor, apoi a urmat un alt concert, cel de la Carei, de la biserica cu hramul „Sfântul Andrei”, unde părintele Vicar Foraneu Radu Filip ne-a întâmpinat cu căldură în noua biserică, sfințită în data de 12 septembrie 2010. În data de 5 decembrie, corul „L' Annunciazione” a participat la un concert care a avut loc tocmai la Bistrița-Năsăud, unde alături de alte două coruri, a susținut un spectacol înălțător și a umplut inimile oamenilor de bucurie și satisfacție.

Întreaga lună decembrie corurile acestei instituții vor colinda și vor umple de bucurie inimile multor persoane. Vor mai susține concerte în Oradea la Catedrala „Sfântul Nicolae”, la Sala Festiva a Liceului Teologic Greco-Catolic, în orașul Șimleul-Silvaniei din județul Sălaj și în multe alte locuri, pentru a duce căldura nașterii Mântuitorului în inimile credincioșilor greco-catolici. Făcând parte din corul „Schola Cantorum” și participând la diferitele concerte am înțeles că noi

suntem uneltele Domnului și suntem chemați ca prin cântece și colinde să-L slujim. Nașterea Domnului nostru Isus Hristos să vă umple sufletele de bucurie și speranță!

Cătălin-Alexandru BURDAȘ,
ANUL -II-

COLECTIVUL DE REDACȚIE

Coordonator: pr. Antoniu CHIFOR

Redactor: Horia BURSAȘ

Din redacție: Otilia BĂLAȘ, Andrei DUMA, Marcel AUȘAN

ADRESA REDACȚIEI

Seminarul Teologic Greco-Catolic O.P. 1, C.P. 213, Oradea, Bihor, România.

E-mail: seminarium2004@yahoo.com

www.seminaroradea.ro